

MEGÁLLÍTHATATLAN ZSENIK

Bálint Mihály

V. NÉGYESFOGATHAJTÓ EURÓPA-BAJNOKSÁG 1979. HARAS DU PIN (FRANCIAORSZÁG)

11 nemzet, 8 csapat, 34 versenyző

A csapat: Bárdos György, Muity Ferenc, Fülöp Sándor

Európa-bajnok: Bárdos és a magyar csapat: Bárdos, Fülöp, Muity

*„Dolgozz szerényen, csendben
és hagyd, hogy sikered beszéljen
helyetted.”
Frank Ocean*

Velünk élő fogattörténelmünk

ARANYÚTON

2021. szeptember 2-5-én Budapesten a Kincsem Parkban rendezzük a jubileumi XII. Négyesfogathajtó Európa-bajnokságot. A fogat-csúcstalálkozó a szeptember 25. – október 14. között megrendezése kerülő „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás társrendezvénye.

Jubilálunk! Az ötven éve Budapesten rendezett első fogat kontinensbajnokságra és hazai fogatsportunk párvját ritkító eredményeire is emlékezünk.

Az Aranyút állomásai:

Budapest (1971) – Windsor (1973) – Sopot (1975)

Donaueschingen (1977) – Haras du Pin (1979) – Zug (1981).

Az Aranykeret: Abonyi Imre, Fülöp Sándor, Papp József, Bárdos György, Bálint Mihály, Muity Ferenc, Fintha Gábor.

A hat Európa-bajnokságon – dr. Várady Jenő sikerkapitány irányításával – az Aranycsapat tagjai a nyerhető 36 éremből 15-öt, a 12 aranyból 10-et hoztak haza.

Sorozatunkban az Aranyút történeteit, főszereplőit a korrajzot, a tablót idézzük.

V. rész

Haras du Pin

Az első benyomás: XIV. Lajos francia „kalapos” király – aki Franciaországot az európai nagyhatalmak közé emelte – tudta, hogy hova építtesse fel ménését.

A ménetelep egy kastélymúzeum, a múltból itt felejtett építészeti remekmű, amelyben lovak laknak.

Még el sem kezdődtek a küzdelmek, de a rendezők már 1-0-ra vezetnek.

Igaz, nem az ő érdemük, de a színhely, az Eb-küzdelmek környezete csodálatos.

Mesevilágba érkeztünk. Amerre nézünk, mindenfelé üde zöldlegelő, tehenek, birkák, lovak és fehér falú, muskátlis ablakú tanyák. Olyan gyönyörű a táj, annyira elevenek a színek, hogy már-már azt hisszük, mindez nem is valóság, hanem álom.

Csapatunk szállása a verseny helyszínétől mintegy 40 kilométerre lehetett.

Így a normandiai kakasoknál is korábban keltünk – és aranyat leltünk.

A tekintélyünk

A magyar csapat az Európa-bajnoki cím védőjeként (Donauessingen, 1977, egyéni- és csapat- aranyérem) valamint a kirobbanó magyar sikert hozó 1978. évi kecskeméti világbajnokság után (egyéni- és csapatgyőzelem, a dobogó három helyén magyar hajtó) érkezett a kontinens viadalra.

„A magyarok csak a hazai pálya előnye miatt taroltak Kecskeméten, itt az alkalom a visszavágásra.”

A fanyalgók csattanós választ kaptak...

Gondok a díjhajtás előtt

Fülöp a sűrű ködben idegesen érkezett a pályára: „Bemelegítés közben gyeplős lovam, Irány megbotlott, a bal elülső lába súlyosan megsérült.”

A hír hallatára elkezdődött a szaladgálás: a csapat vezetői állatorvosért telefonáltak, majd kérelmet nyújtottak be a versenyigazgatósághoz, hogy a csapatban Fülöp helyett Bálint indulhasson.

Az állatorvos ugyan megállapította, a súlyos sérülést, ám a zsűri a kérelmünket ennek ellenére elutasította. Az aranyérem így akár messzire is gurulhat.

Bárdos világ- és Európa-bajnoki rangjához méltóan szerepelt a díjhajtó négyszögben.

Bálint lipicaijai is kitűnő programot mutattak be.

Fülöp tartalékos összeállításban is jól szerepelt.

A legnagyobb dicséret bravúros teljesítményére; a versenybírók észre sem vették, hogy világ- és Európa-bajnokunk felforgatott összeállítású fogattal versenyzett.

Díjhajtás: 1. Velstra (holland) 31, 2. Bowman (Nagy-Britannia) 33, 3. Bárdos 38, 4. Bálint 39,

6. Fülöp 40 hibapont.

Maraton: döntő magyar főlény

Elkezdődött az izgalmas, néha drámai pillanatokkal felforrósodott nagy színjáték, a maratonhajtás.

Dr. Várady kapitány egy csodálatosan szép erdei lovaspályán ütötte fel főhadiszállását, ahol az A-, B-, és D-szakaszok rajtja és célja is volt.

Örömmel nyugtázta, hogy Bárdos a mély, sáros talajon óramű pontossággal hajt és nulla hibaponttal vág neki a befejező akadályszakasznak. A hatos vizes akadálynál – ahol a külföldiek néha percekig köröztek – Gyuri szinte berobbant fogatával a vízbe, majd egy kis fürdés után a cél felé haladt – kigyózva, nehogy túl korán érkezzen.

Bálint rajtja előtt az angol bíró közölte: mivel nem a díjhajtáson szerepelt lovaival indul, kizárják a versenyből. „Miska, te csak indulj, tedd a dolgodat, a többit pedig bízd ránk...” – nyugtatta Borontai István csapatvezető.

Tíz perc múlva kiderítették a megnyugtató döntést: a versenyre nevezett öt lovat a versenyző tetszése szerint, naponta cserélheti.

A szilvásváradi hajtó idegfeszültsége ellenére is kitűnő teljesítményt nyújtott és öt hibaponttal fejezte be a nagyon nehéz terepversenyt.

Fülöp ostorhegyes lova, Irány állapota sajnos nem javult. Így kénytelen volt feladni a versenyt.

A nyilvánvaló tanulság: világversenyre csak öt, egyforma képességű, minden számban a siker reményében egyformán indítható lóval szabad utazni.

A csapattag Muity az A-szakaszon bosszantó hibát követett el. Később már remekül hajtott, végül is Bárdos és Bálint mögött a harmadik helyen végzett.

Volt aki feladta

Amíg a mieinket figyeltük, a pályán több megrázó esemény is lejátszódott. A holland Velstra lovai már teljesen kimerülten érkeztek a hatos akadályhoz.

A fogat még elindult a hetes felé, ám a domboldal közepén megálltak, a bokaszőrös fríz lovak egy kilométerrel a cél előtt már nem bírták tovább. Az eddig élen álló versenyző kénytelen volt feladni a versenyt. Többet nem is indult ezekkel a lovakkal.

Marathonhajítás: 1. Bárdos 3, 2. Bálint 5, 3. Muity 10,5, 4. Jourdanne (francia) 27, 5. Walisewski (lengyel) 30, 6. Coulthard (angol) 33 hibapont.

A marathonhajítás tehát a magyar hajtók és lovak meggyőző fölényét hozta.

Az aranyérem még nem volt a nyakukban, de az újabb győzelemhez már nem sok hiányzott.

Akadályhajítás

Amennyiben az élen álló három hajtónk nem hibázik, megismétlődhet az előző évi, a kecskeméti világ bajnoksági siker, mindhárom egyéni- és csapatérmet a mienk nyerik – idegen pályán!

A sáros lejtős akadálypályán Fülöp tartalék lóval egyszer hibázott.

Muitynak hibátlanlalt kellett hajtania a bronzéremért. Remekül kezdett, fogata lendületesen haladt az akadályok között. Egy forduló után azonban kocsija megcsúszott és verte a 17-es akadályt, amiért 10 hibapontot kapott. A bronzérem máris ott gurult a sárga labdával együtt, Walisewski így két ponttal megelőzte hajtónkat.

Bánkódásra nem volt sok idő, mert Bálint hajtott a pályára. Óvatosan, de jó tempóban ment és az ezüstérmet már a zsebében érezhette.

Az utolsó induló, Bárdos következett. Ha csak egy akadályt is ver, Bálint az Európa-bajnok. Miért tenné? Pontosan hajtott, nagy tempót diktált, célba érkezésekor tízezer ember tapsolt az aranyrémesnek.

Az összevetés is Bárdosé és kétséget kizáróan újra bizonyította: a jók között a legjobb.

Akadályhajítás: 1. Bárdos 0 hibapont, 2. Bálint 0, 3. Mast (svájc) 0, ...8. Muity 10.

Éremeső

A vasárnapi program esővel kezdődött és éremesővel zárult.

Az ünnepélyes eredményhirdetésre 34 fogat hajtott a pályára. Először Bárdos nyakába akasztották az egyéni aranyérmet, majd Bálint kapta az ezüstöt.

Bronzérmes a nemzetközi rangú lengyel Waliszewsky (A világ legrangosabb fogatversenyén Aachenben 1977, 1979 és 1985-ben is győzött).

A díjátadó parádén a Bárdos fogat nem győzött forgolódni, több trófeát vett át, mint az összes riválisa együtt.

A szivatás

Avagy egy magyaros, majdnem meghívás...

Hétfő, vagonírozás hazafelé. Délután hatkor rohanás Párizsba.

Fél kilenckor kezd a világhírű, 1890 óta töretlenül népszerű Folies Bergére.

A nagyhatalmú magyar származású Michel Gyarmathy, (Ehrenfeld Miklós) részvényes, művészeti igazgató meghívta a csapatot.

Ez a jutalom.

Újabb rohanás, gyors vackolódás Párizsban.

Taxival odaérünk.

Nem Gyarmathy, egy tábla vár a bejáratnál: hétfőn szünnap!

Forrás: a szemtanúk hitelességével, Dr. Várady Jenő: Aranyúton – A magyar fogathajítás története.

Következik:

VI. Négyesfogathajtó Európa-bajnokság, 1981, Zug (Svájc). Búcsú a csúcson, aranyesővel.

Fehér Károly

AZ ARANYÚT FŐSZEREPLŐJE

Névjegy: BÁLINT Mihály (1945-2011)

ÁLLÓ CSILLAG, AKIRE MINDIG LEHETETT SZÁMÍTANI

Lovat szerető családból származik. Édesapját még gátéri születése előtt elvesztette, így kicsi korától nagyapja mellett, a lovak körül, a bakon érezte jól magát és ez a kötődése élete végéig kíséri.

A bokrosi pusztán csikós, majd Csipkésút következett, ahol a fogathajtással életre szóló barátságot kötött.

Abonyi Imre segédhajtójaként, nagy akaraterővel, végtelen paraszti szorgalommal és szerénnyel tanulja a mesterfogásokat.

Négyesfogathajtó pályafutását 1974-ben Hódmezővásárhelyen kezdte, majd mezőszilasi, szilvásvárad, bugaci embert próbáló munka után érkezik a világ legjobbjai közé.

Három világbajnokságon (Kecskemét, 1978, Szilvásvárad, 1984, Stockholm, 1990) és két Európa-bajnokságon (Haras du Pin, 1979, Zug, 1981) startolt.

Egyéni bronzérmével állt a világbajnoki dobogó harmadik fokán (Szilvásvárad, 1984).

Európa-bajnoki egyéni ezüst (1979) és csapat aranyérmet nyert (1981).

Ötször szerepelt a világ legjobb hajtóinak nemzetközi (FEI) listáján.

Magyar bajnok (1978), Magyar Hajtó Derby-győztes (1981).

Elismerés

Gróf Széchenyi István Emlékérem (a legnagyobb lovas kitüntetés).

Bálint Miska és a narancshéj

Miska jeles hajtó, ám nem a szikrázó fényű üstökösök között, mint Abonyi, Fülöp, Bárdos.

Inkább amolyan álló csillag. Rá mindig lehetett számítani.

Apró termete, cserzett, sovány arca, egész lénye határozottságot sugárzott és a szemében, – a barna arcához képest – világos, olykor világító szemében azonban, különösen verseny közben szenvedély izzott.

Várady mondta: ha egy narancshéj van a pályán azt Miska biztos megtalálja és megcsúszik rajta.

Nem erre, hanem Rá, az elszívott vagonnyi cigarettára, bravúrjaira és kitűnő eredményeire emlékezünk.

Az V. Eb-n, Haras du Pinben már a nagy siker kapuja felé hajtott: díjhajtásban negyedik, maratonon ahol óvás alatt versenyzett a második, ha Bárdos az akadályversenyben egyetlen hibát vét ... nem tette.

Így Miska „csak” egyéni ezüstérmes.

1981-ben Zugban csúcsra ért: a maratonon ugyan kocsirúdja eltörött, de kit érdekelt ez a végén:

Miska csapat Európa-bajnok.

Dávid Sándor

A szamárfogat segített Miskának

A mélykúti derbyn az akácerdőből kiért Bálint-fogat még hallotta a kutyák ugatását, mikor hordót szállító szamárfogat jelent meg a szőlőtábla sarkán. A négyesfogat lendületétől megrémült kocsis ijedtében felborult a hordókkal együtt. A guruló, kongó üres hordók jócskán próbára tették a lovak idegrendszerét, s néhány esetben túllépték az ingerküszöböt is.

A szamárfogat kocsisának lankadó kiborulási fájdalmát sűrűn kellett – egy-egy üveg borral – támogatni a rendezőknek.

A híres szamarakadály Bálint Mihálynak adott alkalmat helyzetfelismerésének, ötletességének, határozottságának villogtatására.

Szürkéi a szamár és a guruló hordók láttán mit tehettek mást – eltörték a rudat. És mit tehetett erre Miska? Kirántotta gyorsan a szamár kocsirúdját, betette fogatába, s bár annak csak fél pápaszeme volt – a négy lovat hibátlanul behajtotta a célba.

Diogenész sporttárs görög filozófus, aki hordóban lakott, nagyon meg volt elégedve hordóival és ledobott Bálint Miska fejére egy babérkoszorút, melyet sajnos senki sem ért rá akkor megkeresni.

Dr. Várady Jenő

